

භව පුරාවිද්‍යාව

ඩිනි මුලධර්මි නා ශ්‍රී ලාංකේය ආවිනය

සෙනරත් දිසානායක

පටුන

පිටු අංකය

1. පළමු දිගුව : අතීතය පිබිදෙයි

ලෝක හා ලාංකේය පුරාවිද්‍යාවේ ඉතිහාසය	1
1. ලෝක පුරාවිද්‍යාවේ යටගියාව	1
2. සාම්ප්‍රදායික පුරාවිද්‍යාව	7
3. ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන්හි ප්‍රභවය හා එහි ආදි ඉතිහාසය	8

2. දෙවන දිගුව : නව මං සොයයි.

නව පුරාවිද්‍යාවේ ආගමනය	22
1. නව පුරාවිද්‍යාවේ විකාශය	22
2. මධ්‍ය-පරාස න්‍යාය	30
3. පුරාවිද්‍යාවේ විද්‍යාව	32

3. තෙවැනි දිගුව : යළි පණ ලබයි

පුරාවිද්‍යා වාර්තාව හා සකස් වීමේ ක්‍රියාදාමය	34
1. පුරාවිද්‍යා වාර්තාව	34
2. පුරාවස්තු යනු මොනවාද?	40
3. සකස්වීමේ ක්‍රියාදාමය	44
4. සකස්වීමේ ක්‍රියාදාමය, ස්තරායනය හා යටිකුරු තැන්පත්වීම	46
5. පුරාවස්තුවක ස්ථානගත වීම හා එහි සංදර්භය	56
6. තත්කාලීන සමාජයෙහි භාණ්ඩයක අගය හෝ වෙළඳ අගය	60
7. මානව කෘති හා පරිසර කෘති	61
8. අකාබනික ද්‍රව්‍ය	65
9. කාබනික ද්‍රව්‍ය	66
10. පුරාවස්තුවක හෝ ලක්ෂණයක ප්‍රාථමික හා ද්විතීය භාවිතය	73

11. පද්ධති න්‍යාය	80
12. ද්වි-සංස්කෘතික පුරාවිද්‍යාව	85
13. පුරාවිද්‍යා වාර්තාවේ භෞතික ආකෘතිය	86
4. සිව්වන දිගුව : දැක් දිගු වෙයි	
පුරාවිද්‍යාවේ වෙනත් ශාඛා	
1. පුරාවිද්‍යාව හා පුරාවිද්‍යාඥයා	92
2. ඉතිහාසය හා පුරාවිද්‍යාව	92
3. මානව විද්‍යාව හා පුරාවිද්‍යාව	94
4. සංස්කෘතික මානව විද්‍යාව	100
5. මානව විද්‍යාත්මක ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාවලිය	104
6. සංස්කෘතිය පිළිබඳ සංකල්පය	109
7. සංජානන පුරාවිද්‍යාව	112
8. අතීතය හා අතීත මානවයා පිළිබඳ පිළිගැනීම්	113
9. මාක්ස් පුරාවිද්‍යාව	116
10. අත් හදා බැලීමේ පුරාවිද්‍යාව	116
11. ගලවාගැනීමේ පුරාවිද්‍යාව	118
12. අතීතය සොයන්නෝ	119
5. පස්වන දිගුව : වටපිට බලයි	
පරිසර පුරාවිද්‍යාව	124
1. මිනිසා සහ ජීවී පරිසරය	127
2. පැරණි මිනිසා හා ඔහුගේ භෞමික පරිසරය	133
6. සවැනි දිගුව : ගම්බිම් තනයි	
ජනාවාස පුරාවිද්‍යාව	145
1. පරිසර හා ස්ථාන පෝෂක ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	158
2. ඉඩම්වල මානව භාවිතය හඳුනා ගැනීම හා ස්ථාන පෝෂක විශ්ලේෂණය	158

3. මධ්‍යම ස්ථාන න්‍යාය	162
4. පුරාණ භූ දර්ශනය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම	169
5. සංස්කෘතිය පිළිබඳ සංකල්පය	170
6. පරිසරය	170
7. සත්වැනි දිගුව : ගිය මං බලයි	
ක්ෂේත්‍ර පුරාවිද්‍යා ක්‍රියාවලිය : ගවේෂණය	177
1. හැඳින්වීම	177
2. ගවේෂණය : දත්ත හඳුනා ගැනීම	179
2.1 ඉතිහාසය	179
2.2 ගවේෂණයේ අරමුණු	182
2.3 ගවේෂණ ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම	187
2.4 ගවේෂණ පූර්ව කටයුතු	191
2.5 භූමිය මත සිදු කරන සෝදිසි කිරීම	191
2.6 සිතියම්, සැලසුම්, චිත්‍ර හා පැරණි ඡායාරූප පරිශීලනය	192
3. දුරස්ථ සංවේදී ක්‍රම මගින් ගත් ගුවන් ඡායාරූප හා දත්ත පරිශීලනය	197
3.1 ගුවන් ඡායාරූප පිළිබඳ නූතන සංවර්ධනය	204
4. ඓතිහාසික ලිඛිත මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය	208
5. පූර්ව පුරාවිද්‍යා කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා හා අදාළ වන්නා වූ අවශේෂ වාර්තා යනාදිය හැඳැරීම	212
6. පාරිසරික දත්ත අධ්‍යයනය	213
7. මානව දත්ත අධ්‍යයනය	214
8. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ඇති පුරාස්ථාන පිළිබඳ වාර්තා හා මානව වංශ විද්‍යාත්මක දත්ත රැස් කිරීම	214
9. පර්යේෂණ සැලැස්ම හා ව්‍යාපෘති යෝජනාව පිළියෙල කිරීම හා අවසන් වාර්තාව	217
10. භූමිය මත සිදු කරන සෝදිසි කිරීම	222

10.1 ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය	222
11. දෘශ්‍යමානතාව හා සංස්කෘතික සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය	231
12. පුරාවිද්‍යාවේ නියැදිකරණය	235
13. ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණයක් සඳහා මාර්ගෝපදේශ	241
14 සමීක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර සටහන්	244
15. භූ අභ්‍යන්තර ගවේෂණ	246
16. ප්‍රතිඵල ලේඛනගත කිරීම හා අවසන් වාර්තාව	250
17. ක්ෂේත්‍ර පුරාවිද්‍යා ක්‍රියාවලිය	252
8. අටවැනි දිගුව : අතීතය ගොඩ එයි	
කැණීම්	260
1. කැණීම් කරන්නේ ඇයි?	263
2. පූර්ව-විස්තාරණ පර්යේෂණ සැලසුම් සහ ආකෘති	264
3. කැණීම් සංවිධානය	265
4. පස හා ස්තරායනය	266
5. කණිනු ලබන බිම	267
6. ස්තරායනය, කේවල සන්දර්භ සැලසුම් ක්‍රමය හා හැරිස් න්‍යාසය	272
7. කැණීම් වර්ග	274
8. කැණීම් වළ හා කැණීම් පූර්ව කටයුතු	279
9. කැණීම් සැලැස්ම	281
10. කැණීම් වළක ප්‍රමාණය	282
11. කොටු අංකනය	283
12. වළවල්	283
13. අගල්	285
14. බොක්ස් ග්‍රිඩ්	286
15. යටිකුරු ස්තරායනය	287
16. මහජනයාගේ පුරාවිද්‍යා ආකල්ප	288

17. ක්ෂේත්‍ර පුරාවිද්‍යා ආචාර ධර්ම	289
9. නවවැනි දිගුව : මගකොට සොයයි	
වර්ගීකරණය, විශ්ලේෂණය, අර්ථ නිරූපණය හා කාලනිර්ණය	293
1. කාල නිර්ණය	311
2. සාපේක්ෂ කාලනිර්ණය	312
3. නිරපේක්ෂ කාලනිර්ණය	312
4. මාදිලි අනුපිළිවෙල	316
5. ප්‍රමාණික අනුක්‍රමණිකාව	317
6. සන්දර්භමය අනුක්‍රමණිකාව	318
10. දසවැනි දිගුව : ඉදිරිය බලයි	
උරුම කළමනාකරණය හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය	321
1. උරුම කළමනාකරණය	321
2. සංස්කෘතික ස්ථානවල ධාරිතාව	324
3. අර්ථ නිරූපණය	325
4. උරුම කළමනාකරණ නීති රීති	326
5. ඓතිහාසික පසුබිම	328
6. භූගෝලීය දත්ත පද්ධති (ඊ.අයි.එස්.) භාවිතය	331
7. ඊ.අයි.එස්. භාවිතයේ ප්‍රතිලාභ	333
8. ඊ.අයි.එස්. ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේ ද?	334
9. පුරාවිද්‍යා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය	335
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	340